

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS  
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ  
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL  
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN  
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS  
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ  
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES  
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES  
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH  
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE  
EIROPAS KOPIENU TIESA



IPÓS BENDRIJŪ TEISINGUMO TEISMAS  
IRÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA  
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ  
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN  
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH  
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPELAS  
SÚDNY DVOR EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV  
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI  
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN  
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Sajtó- és Tájékoztatási Osztály

## 52/06. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

2006. június 27.

A Bíróságnak a C-540/03. sz. ügyben hozott ítélete

*Európai Parlament kontra az Európai Unió Tanácsa*

### **A BÍRÓSÁG ELUTASÍTTJA A HARMADIK ORSZÁGOK ÁLLAMPOLGÁRAINAK CSALÁDEGYESÍTÉSI JOGÁRÓL SZÓLÓ IRÁNYELV ELLENI KERESÉTET**

*A közösségi jogalkotó nem lépte túl az alapvető jogok által kijelölt korlátokat azzal, hogy lehetővé tette azoknak a tagállamoknak, amelyek sajátos jogszabályokkal rendelkeztek vagy ilyeneket kívántak alkotni, hogy a családegyesítéshez való jog bizonyos szempontjait módosítsák.*

2003. szeptember 22-én a Tanács irányelvet<sup>1</sup> bocsátott ki, amely meghatározza azokat a feltételeket, amelyek fennállása esetén a harmadik országoknak a tagállamok területén jogszerűen tartózkodó állampolgárait megillető családegyesítési jog gyakorolható<sup>2</sup>. Az irányelv előírja többek között, hogy harmadik ország az Európai Közösségben jogszerűen lakó állampolgárának főszabály szerint joga van arra, hogy gyermekeinek a fogadó tagállam – családegyesítés keretében – engedélyezze azt, hogy hozzá csatlakozzanak. Mindazonáltal, az irányelv lehetővé teszi, hogy a tagállamok bizonyos körülmények között az elvi szabályoktól eltérő nemzeti szabályozást alkalmazzanak.

<sup>1</sup> A családegyesítési jogról szóló, 2003. szeptember 22-i 2003/86/EK tanácsi irányelv (HL L 251., 12. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 224. o.).

<sup>2</sup> Az irányelv (17) és (18) preambulumbekzdésében az áll, hogy az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyság és Írország álláspontjáról szóló jegyzőkönyvvel összhangban és e jegyzőkönyv 4. cikkének sérelme nélkül, valamint az említett szerződésekhez csatolt, Dánia álláspontjáról szóló jegyzőkönyvnek megfelelően, ezek a tagállamok nem vesznek részt ezen irányelv elfogadásában, az irányelv alkalmazása számukra nem kötelező, és annak hatálya nem terjed ki rájuk.

Így amennyiben a 12. életévét betöltött gyermek családja többi tagjától függetlenül érkezik, a tagállam – a beutazás és tartózkodás engedélyezése előtt – ellenőrizheti, hogy a gyermek megfelel-e az irányelv végrehajtásának időpontjában a tagállamban hatályos jogszabályokban előírt beilleszkedési feltételnek. Másrészt a tagállamok előírhatják, hogy – az irányelv átültetésének időpontjában hatályos jogszabályok rendelkezéseinek megfelelően – a kiskorú gyermek családgyesítési kérelmét a 15. életvének betöltése előtt nyújtásuk be.

Az irányelv úgy rendelkezik továbbá, hogy a tagállam a családgyesítő számára előírhatja, hogy bizonyos – két évet meg nem haladó – időtartamon át jogszerűen tartózkodjék a tagállam területén azelőtt, hogy családtagjai követnék. Végül, ha a tagállam – ezen irányelv elfogadásának időpontjában hatályos – jogszabályai figyelembe veszik a tagállam befogadóképességét, a tagállam legfeljebb három éves várakozási időtartamot írhat elő a családgyesítésre irányuló kérelem benyújtása és a tartózkodási engedélynek a családtagok számára történő megadása között.

A Parlament, mivel úgy ítélte meg, hogy e rendelkezések ellentétesek az alapvető jogokkal, különösen a családi élet tiszteletben tartásához és a hátrányos megkülönböztetés tilalmához való joggal, benyújtotta a megsemmisítés iránti jelen keresetét az Európai Közösségek Bíróságához.

A Bíróság kimondja, hogy **a tagállamoknak az a lehetősége, hogy vizsgálják, hogy a 12. életévét betöltött**, családja többi tagjától függetlenül érkező **gyermek megfelel-e valamely beilleszkedési feltételnek**, nem tekinthető ellentétesnek a családi élet tiszteletben tartásához való alapvető joggal, a kiskorú gyermek mindenkifelett való érdeke figyelembevételének kötelezettségével vagy a koron alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvével.

A Bíróság mindenkifelett emlékeztet arra, hogy az emberi jogok európai egyezménye szerinti, a családi élet tiszteletben tartásához való jog azon alapvető jogok közé tartozik, amelyek a közösségi jogrend védelme alatt állnak, és hogy a gyermek jogairól szóló egyezmény és az Európai Unió Alapjogi Chartája szintén elismerik a családi élet tiszteletben tartásának elvét. E különböző szövegek kidomborítják a családi életnek a gyermek szempontjából való fontosságát, és az államoknak a gyermek érdekeinek figyelembevételét ajánlják, de a családtagok részére nem alapítanak alanyi jogot a valamely állam területére való beutazásuk engedélyezésére, és nem értelmezhetők oly módon, mintha az államokat megfosztanák a családgyesítési kérelmek mérlegelésének bizonyos lehetőségétől.

Jelen ügyben, a tagállamok részére pontos pozitív kötelezettségeket előíró irányelv esetén a tagállamoknak azon lehetősége, hogy vizsgálják, hogy a 12. életévét betöltött, családja többi tagjától függetlenül érkező gyermek megfelel-e valamely beilleszkedési feltételnek, fenntartja a tagállamok korlátozott mérlegelési lehetőségét, amely nem különbözik attól a mérlegelési lehetőségtől, amelyet a tagállamok részére az e joggal kapcsolatos ítélkezési gyakorlatában az Emberi Jogok Európai Bírósága elismer, vagyis hogy bármely tényállás esetén a felmerülő érdekeket mérlegre tegyék.

A Bíróság megjegyzi, hogy az irányelv értelmében e mérlegelés során a tagállamok kötelesek megfelelő figyelmet fordítani a kiskorú gyermek mindenkifelett való érdekeire, az érintett személy családi kapcsolatainak jellegére és szilárdságára, a tagállamban való

tartózkodásának időtartamára és a származási országával való családi, kulturális és társadalmi kapcsolatai fennállására. Végül, az Emberi Jogok Európai Bírósága figyelembe veszi a gyermek életkorát és azt is, hogy családjától függetlenül érkezik-e.

Végül, a 12 éves kor megjelölése nem bizonyul a koron alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét sértő feltételnek, minthogy olyan feltételről van szó, amely a kiskorú gyermek olyan életszakaszát veszi tekintetbe, amikor már viszonylag hosszabb időt élt harmadik országban családtagjai nélkül, ezért más környezetbe való beilleszkedése több nehézséget okozhat. A házastárs és a 12 évesnél idősebb gyermek eltérő kezelése nem tekinthető a kiskorú gyermekkel szembeni indokolatlan hátrányos megkülönböztetésnek. A házasság célja ugyanis éppenséggel a házastársak közötti tartós életközösség kialakítása, míg a 12 évesnél idősebb gyermek már nem feltétlenül fog hosszú ideig szüleivel maradni.

Ugyanígy, a Bíróság kimondja, hogy **a tagállamok lehetősége arra, hogy a családdegyesítésnek az irányelvben előírt feltételei alkalmazását a gyermek 15. életének betöltését megelőzően benyújtott kérelmekre korlátozzák**, nem tekinthető olyannak, amely sérti a családi élet tiszteletben tartásához való alapvető jogot, a kiskorú gyermek mindenekfelett való érdekének figyelembevételére vonatkozó kötelezettséget vagy a koron alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét.

A Bíróság kifejti, hogy ez a rendelkezés nem értelmezhető oly módon, mintha a tagállamoknak megtiltaná egy 15 év feletti gyermek kérelmének figyelembevételét, vagy felhatalmazná őket arra, hogy ezt ne tegyék. Ugyanis, bár e rendelkezés hatása az, hogy felhatalmazza a tagállamot arra, hogy a 15. életévét betöltött gyermek kérelmére ne az irányelvben foglalt általános feltételeket alkalmazza, a tagállam azonban továbbra is köteles a kérelmet a gyermek érdekében és a családi élet elősegítésére törekedve elbírálni.

**A tagállamok** azon lehetőségét illetően, hogy **a családdegyesítést két vagy az esettől függően három évig elhalaszthatják**, a Bíróság kimondja, hogy e rendelkezés lehetővé teszi, hogy a tagállamok meggyőződjenek arról, hogy a családdegyesítésre kedvező körülmények között kerül sor, miután a családdegyesítő kellően hosszú ideje tartózkodik a fogadó államban ahhoz, hogy stabil letelepedettség és bizonyos beilleszkedési szint legyen vélelmezhető, és nem ellentétes a családi élet tiszteletben tartásához való joggal. E vonatkozásban a tagállam befogadóképessége lehet a kérelem elbírálása során figyelembe veendő egyik tényező, de az nem értelmezhető úgy, mintha lehetővé tenné meghatározott esetek egyedi körülményeire való tekintet nélkül kötelezővé tett bármiféle kvótarendszer vagy három éves várakozási idő alkalmazását. Ezen elemzés során a tagállamok kötelesek továbbá ügyelni arra, hogy a kiskorú gyermek mindenekfelett való érdekét megfelelően figyelembe vegyék.

**Következésképpen az irányelv nem tekinthető ellentétesnek a családi élet tiszteletben tartásához való alapvető joggal, a kiskorú gyermek mindenekfelett való érdeke figyelembevételének kötelezettségével vagy a koron alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvével, sem önmagában, sem pedig annyiban, amennyiben kifejezetten vagy hallgatólagosan megengedné, hogy a tagállamok megsértsék ezeket.**

A Bíróság tehát a keresetet elutasítja.

*A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.*

*Elérhető nyelvek: HU, CS, DE, EN, ES, FR, IT, NL, PL, SK, SL*

*Az ítélet teljes szövege megtalálható a Bíróság honlapján.*

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=HU&Submit=rechercher&numaff=C-540/03>

*Az ítéletek szövege általában a kihirdetés napján közép-európai idő szerinti 12 órától megtekinthető.*

*További tájékoztatásért forduljon Dr. Lehóczki Balázshoz.*

*Tel: (00352) 4303 5499 Fax: (00352) 4303 2028*